

VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotnictví

ze dne 2. března 2001

o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 108 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, (dále jen "zákon") k provedení § 8 odst. 2, § 23 odst. 3 a § 24 odst. 1 písm. d) zákona:

§ 1 Předmět úpravy

Tato vyhláška upravuje hygienické požadavky na umístění, prostorové podmínky, ubytování, osvětlení, vybavení a úklid, zásobování vodou, odstraňování odpadků a splaškových vod, stravování a režim dne zotavovacích akcí.

§ 2 Umístění

(1) Stavby využívané pro pořádání zotavovacích akcí a zařízení typu stanových táborů, jejichž součástí stavby zpravidla nejsou, (dále jen "stanové tábory") se umísťují mimo území, kde lze předpokládat znečištění ovzduší nad stanovené limity¹⁾ a překročení hygienického limitu hluku pro venkovní prostor.²⁾ Stanové tábory se pořádají jako stálé nebo putovní. K pozemku, na kterém je umístěna zotavovací akce, s výjimkou putovních táborů, musí vést přístupová cesta.

(2) Zvláštní právní předpis, který stanoví požadavky na stavby, není touto vyhláškou dotčen.³⁾

§ 3 Prostorové podmínky

(1) Zotavovací akce se pořádají ve stavbách nebo ve stanech. Stavby využívané pro pořádání zotavovacích akcí pro děti se zdravotním postižením musí být v souladu s požadavky zvláštního právního předpisu;⁴⁾ stany pro tyto děti musí být pro jejich pobyt odpovídajícím způsobem uzpůsobeny.

(2) Stany určené pro ubytování dětí musí mít pevnou nepromokavou stanovou plachtu (stanovku). Prostor pro spaní a uložení osobních věcí musí být izolován od země proti vlhku a chladu. Stany postavené na jednom místě déle než 21 dní musí mít podlahku po celé ploše stanu.

(3) Hygienické požadavky na provozovny stravovacích služeb stanoví zvláštní právní předpis.⁵⁾ Na provozovny, v nichž se stravovací služby poskytují jen po dobu konání zotavovacích akcí, se nevztahují stavebně technické požadavky upravené tímto zvláštním právním předpisem; musí však být dodrženy alespoň požadavky stanovené pro stanové tábory. Ve stanových táborech se prostory pro stravování, kterými může být například přístřešek nebo stan, skládají z jídelny, kuchyně a skladovacího prostoru. Tyto prostory musí být vždy zastřešené, s výjimkou ohniště. V kuchyních musí být čisté a nečisté činnosti časově odděleny, aby nedocházelo ke křížení provozu. Látky, suroviny, polotovary a potraviny (dále jen "potraviny") musí být skladovány za podmínek stanovených výrobcem nebo zvláštním právním předpisem.⁶⁾ Skladové potraviny se nesmějí ovlivňovat navzájem a nesmějí být negativně ovlivňovány zevními vlivy. Samostatné pracovní plochy, kterými mohou být i desky, musí být označeny a musí být různé pro práci s tepelně neopracovanou potravinou a tepelně opracovaným pokrmem.

(4) Umývárny ve stavbách užívají děti odděleně podle pohlaví. V umývárně musí být na 5 dětí

jedno umyvadlo nebo jeden výtokový kohout s odtokovým žlabem a na 30 dětí nejméně jedna sprchová růžice. U stanových táborů se zřizuje na 5 dětí jeden výtokový kohout s odtokovým žlabem. U stanových táborů lze zajistit denní umývání dětí přímo ve vodoteči, která odpovídá hygienickým limitům ukazatelů jakosti vody ke koupání.⁷⁾ Na všech zotavovacích akcích musí být zajištěna možnost koupání nebo osprchování v teplé vodě alespoň jednou za týden. Koupání nebo osprchování v teplé vodě lze nahradit použitím sauny, pokud to zdravotní stav dětí dovolí.

(5) Záchody užívají děti vždy odděleně podle pohlaví. Na prvních 20 dětí se zřizují dva záchody, na každých dalších 20 dětí jeden další záchod. V blízkosti záchodů musí být možnost umýt si ruce v tekoucí vodě. Suché záchody se musí denně zasypávat zeminou nebo jiným přírodním sypkým materiálem. Před opuštěním tábořiště se suché záchody zasypou zeminou a označí; to neplatí, jsou-li záchody umístěny na jímce.

(6) Ve stavbách se ošetrovna a izolace zřizují v samostatných místnostech s možností vytápění a používání teplé vody. Izolace musí mít svůj vlastní záchod. Izolace nesmí být vybavena patrovými lůžky; na 30 dětí se zřizuje jedno lůžko. Izolace nesmí být použita pro ubytování zdravotníka. Ve stanových táborech se ošetrovna a izolace umísťují ve vyčleněných stanech. Léky a zdravotní dokumentace účastníků zotavovací akce musí být umístěny tak, aby k nim neměly volný přístup děti a nepovolané osoby.

§ 4

Ubytování, osvětlení, vybavení a úklid

(1) Ubytování dětí se zajišťuje odděleně podle pohlaví. Osoby činné při zotavovací akci jako dozor se ubytují v bezprostřední blízkosti dětí. Zdravotník se ubytuje v bezprostřední blízkosti ošetrovny s izolací, případně v blízkosti nemocných.

(2) Prostory ve stavbách musí být suché, prosluněné, s přirozeným větráním a osvětlením.³⁾ Nejmenší plocha na jedno dítě musí být 3 m².

(3) Patrová lůžka lze použít pro děti starší 10 let. Horní lůžko musí být bezpečně přístupné a vybavené bočnicí zabraňující pádu, jakož i nepropustnou podložkou pod matrací.

(4) Výměna ložního prádla musí být provedena vždy před použitím lůžka jiným dítětem a dále po znečištění. Manipulace s ložním prádlem při výskytu infekčního onemocnění může provádět pouze zdravotník. Čisté a použité ložní prádlo musí být skladováno odděleně.

(5) V průběhu zotavovací akce musí být prováděn denní úklid všech prostor. Denního úklidu se mohou účastnit i děti pod vedením osob činných při zotavovací akci. Děti však nesmějí provádět úklid záchodů.

(6) Před zahájením zotavovací akce, mezi jejími jednotlivými běhy a po ukončení zotavovací akce musí být proveden úklid všech prostor včetně pozemku.

§ 5

Zásobování vodou

(1) Zotavovací akce musí být zabezpečena takovým množstvím pitné vody,⁸⁾ aby jí byl dostatek alespoň k pití, čištění zubů, vaření, mytí nádobí, čištění pracovních ploch v kuchyni a k provozu ošetrovny a izolace.

(2) Pitná voda musí odpovídat hygienickým limitům ukazatelů stanovených pro individuální zásobování pitnou vodou.⁹⁾ Přednostně musí být zotavovací akce zásobována pitnou vodou z veřejného vodovodu nebo z veřejné studny označené jako zdroj pitné vody. K případnému donášení nebo dovozu pitné vody musí být použity pouze uzavřené nádoby zhotovené z materiálů určených k přímému styku s pitnou vodou a vyčleněné jen k tomuto účelu. Dovážená nebo donášená voda musí odpovídat hygienickým limitům ukazatelů stanovených pro individuální zásobování pitnou vodou po celou dobu jejího používání.

(3) Jestliže množství pitné vody, kterou je zotavovací akce zásobována, pokryje pouze potřebu uvedenou v odstavci 1, lze k účelům osobní hygieny a k úklidu používat vodu vyhovující hygienickým limitům ukazatelů jakosti vody ke koupání.⁷⁾

§ 6

Odstraňování odpadků a nakládání se splaškovými odpadními vodami

(1) S odpady je možno nakládat a zacházet jen za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy.¹⁰⁾ Pevné odpady musí být ukládány do uzavíratelných nádob nebo do jednorázových plastových obalů. Mohou být použity jen takové nádoby, které lze snadno čistit a dezinfikovat.

(2) S odpadními vodami a s látkami škodlivými vodám je možné nakládat a zacházet jen za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy.¹¹⁾

§ 7

Stravování

(1) Denně musí být pro děti na zotavovací akci zajištěna snídaně, přesnídávka, oběd, svačina a večeře. Při činnostech mimo prostor zotavovací akce lze sloučit výdej snídaně s přesnídávkou a oběda se svačinou. Součástí snídaně musí být teplý nápoj. Jedno z hlavních jídel musí být teplé. Strava podávaná dětem musí odpovídat jejich věku a fyzické zátěži. Na sestavování jídelního lístku se podílí zdravotník.

(2) Nápoje musí být pro účastníky zotavovací akce k dispozici po celý den. Uchovávají se v krytých nádobách s vypustným kohoutem nebo se rozlévají přímo z originálních balení.

(3) Děti se mohou podílet na přípravě stravy jen před jejím tepelným zpracováním a při pomocných pracích. Na stanových táborech do padesáti účastníků se mohou děti podílet na celé přípravě stravy a jejím výdeji, jsou-li pod dozorem osoby činné při stravování a jsou-li dodrženy zásady osobní a provozní hygieny stanovené zvláštním právním předpisem.⁵⁾ Zdravotní stav dětí, které se podílejí na přípravě stravy, musí být posouzen zdravotníkem.

(4) Na putovních táborech a jiných podobných akcích pro děti¹²⁾ se děti a osoby činné při zotavovací akci stravují v provozovnách stravovacích služeb nebo si stravu připravují samy způsobem zaručujícím zdravotní nezávadnost podávaných pokrmů. Provozovna stravovacích služeb užívaná při jiné podobné akci pro děti, v níž se stravovací služby poskytují jen po dobu konání jiné podobné akce pro děti,¹²⁾ však musí splňovat požadavky podle § 3 odst. 3.

(5) Během zotavovací akce nesmí být podávány ani k přípravě pokrmů používány potraviny stanovené v příloze k této vyhlášce. V příloze jsou dále stanoveny podmínky, za kterých lze některé potraviny podávat nebo používat.

(6) I pokud je stravování zajištěno prostřednictvím provozoven stravovacích služeb, musí být zajištěno splnění požadavků upravených v odstavcích 1 a 5.

§ 8

Režim dne

(1) V režimu dne musí být pevně vymezena doba pro spánek, osobní hygienu a stravování. Doba vymezená pro spánek musí činit nejméně 9 hodin s výjimkou noci, kdy se pořádá noční hra. Režim dne musí odpovídat věku a zdravotnímu stavu dětí.

(2) Fyzická a psychická zátěž dětí musí být přiměřená jejich věku, schopnostem a možnostem. Při soustavné fyzické zátěži dětí v prvních dvou dnech zotavovací akce musí být třetí den vyhrazen odpočinku. V putovních táborech se stanoví den odpočinku s přihlédnutím k tělesné zdatnosti a aktuálnímu zdravotnímu stavu dětí. Přesuny putovních táborů se mohou provádět pouze za denního světla.

(3) Osoby činné při zotavovací akci jako dozor průběžně kontrolují oblečení, obuv a lůžkoviny dětí, aby byly chráněny před provlhnutím a nedocházelo k prochlazení dětí. Dále kontrolují, zda děti dodržují osobní hygienu.

(4) Koupání dětí v přírodě musí být přizpůsobeno počasí, fyzické zdatnosti dětí a jejich plaveckým schopnostem. Děti se mohou koupat jen za dohledu osoby činné při zotavovací akci jako dozor. Dohled může vykonávat jen osoba, která je schopna poskytnout záchranu tonoucímu. Koupat se děti smějí nejdříve 1 hodinu po hlavním jídle nebo po intenzivním cvičení.

(5) Při zotavovacích akcích zaměřených na zimní sporty nesmí výcvik nebo jiná soustavná fyzická zátěž dětí přesáhnout 6 hodin denně, s výjimkou dne, kdy se pořádá celodenní výlet. Výcvik nebo jiná soustavná fyzická zátěž dětí do 12 let musí být nejpozději po 90 minutách přerušeny alespoň patnáctiminutovou přestávkou.

§ 9

Závěrečné ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí České republiky č. 185/1990 Sb., o zotavovacích a jiných podobných akcích pro děti a dorost.
2. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 445/1992 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí České republiky č. 185/1990 Sb., o zotavovacích a jiných podobných akcích pro děti a dorost.

§ 10

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

prof. MUDr. **Fišer**, CSc. v. r.

Příloha k vyhlášce č. 106/2001 Sb.

Skupiny potravin, které nelze podávat ani používat k přípravě pokrmů, a podmínky pro použití některých potravin

1. Na zotavovacích akcích nelze podávat tyto potraviny:

- a) mléko a mléčné výrobky z mlékárensky neošetřeného mléka (mimo tržní síť),¹³⁾
- b) tepelně neopracovanou smetanu a výrobky z ní,¹³⁾
- c) zmrzlinu vlastní výroby a zmrzlinu porcovanou ze skupinového balení,¹³⁾
- d) výrobky z tepelně neopracovaného masa (například mětzký salám),¹⁴⁾
- e) tepelně neopracovaná vejce a výrobky z nich (například krémy),¹⁴⁾
- f) nedostatečně tepelně opracovaná vejce (například volská oka, vejce vařená naměkko) a pokrmy z nich,¹⁴⁾
- g) majonézu vlastní výroby a výrobky z ní (například tatarské omáčky, saláty s majonézou).¹⁴⁾

2. Na stanových táborech, kde nelze dodržet požadavky na výrobu a skladování pokrmů, upravené zvláštním právním předpisem,⁵⁾ musí být dodrženy tyto hygienické požadavky:

- a) teplé a studené pokrmy¹⁵⁾ musí být zpracovány ze zdravotně nezávadných potravin a musí být zkonsumovány bezprostředně po dohotovení,
- b) k přípravě pokrmů (včetně nápojů) z instantních přípravků smí být použita jen pitná voda ze zdroje pro veřejné zásobování¹⁶⁾ nebo voda balená,¹⁷⁾
- c) potraviny, které nelze skladovat podle podmínek výrobce nebo požadavků zvláštního právního předpisu,⁶⁾ musí být bezprostředně po zakoupení tepelně zpracovány (například zmrazená zelenina, maso) nebo ihned vydány ke konzumaci.

- 1) Opatření Federálního výboru pro životní prostředí o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami OP 31/91 uveřejněné v částce 84/1991 Sb., ve znění vyhlášky č. 122/1995 Sb. a vyhlášky č. 117/1997 Sb.
- 2) § 30 zákona č. 258/2000 Sb.
- 3) Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu.
- 4) Vyhláška č. 174/1994 Sb., kterou se stanoví obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.
- 5) Vyhláška č. 107/2001 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných.
- 6) Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 166/1999 Sb., zákona č. 119/2000 Sb. a zákona č. 306/2000 Sb.
- 7) Vyhláška č. 464/2000 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na koupaliště, sauny a hygienické limity venkovních hracích ploch.
- 8) § 3 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb.
Vyhláška č. 376/2000 Sb., kterou se stanoví požadavky na pitnou vodu a rozsah a četnost její kontroly.
- 9) § 2 písm. b) vyhlášky č. 376/2000 Sb.
- 10) Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 352/1999 Sb., zákona č. 37/2000 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb.
- 11) Zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 114/1995 Sb., zákona č. 14/1998 Sb. a zákona č. 58/1998 Sb.
- 12) § 12 zákona č. 258/2000 Sb.
- 13) § 9 vyhlášky č. 328/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro mléko a mléčné výrobky, zmrzliny a mražené krémy a jedlé tuky a oleje, ve znění vyhlášky č. 347/1999 Sb. a vyhlášky č. 90/2000 Sb.
- 14) Vyhláška č. 327/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich, ve znění vyhlášky č. 89/2000 Sb.
- 15) § 2 písm. e) a f) vyhlášky č. 107/2001 Sb.
- 16) § 2 písm. a) vyhlášky č. 376/2000 Sb.
- 17) Vyhláška č. 292/1997 Sb., o požadavcích na zdravotní nezávadnost balených vod a o způsobu jejich úpravy, ve znění pozdějších předpisů.